

Interreg

Estonia – Latvia

Co-funded by
the European Union

Kaasrahanud
Euroopa Liit

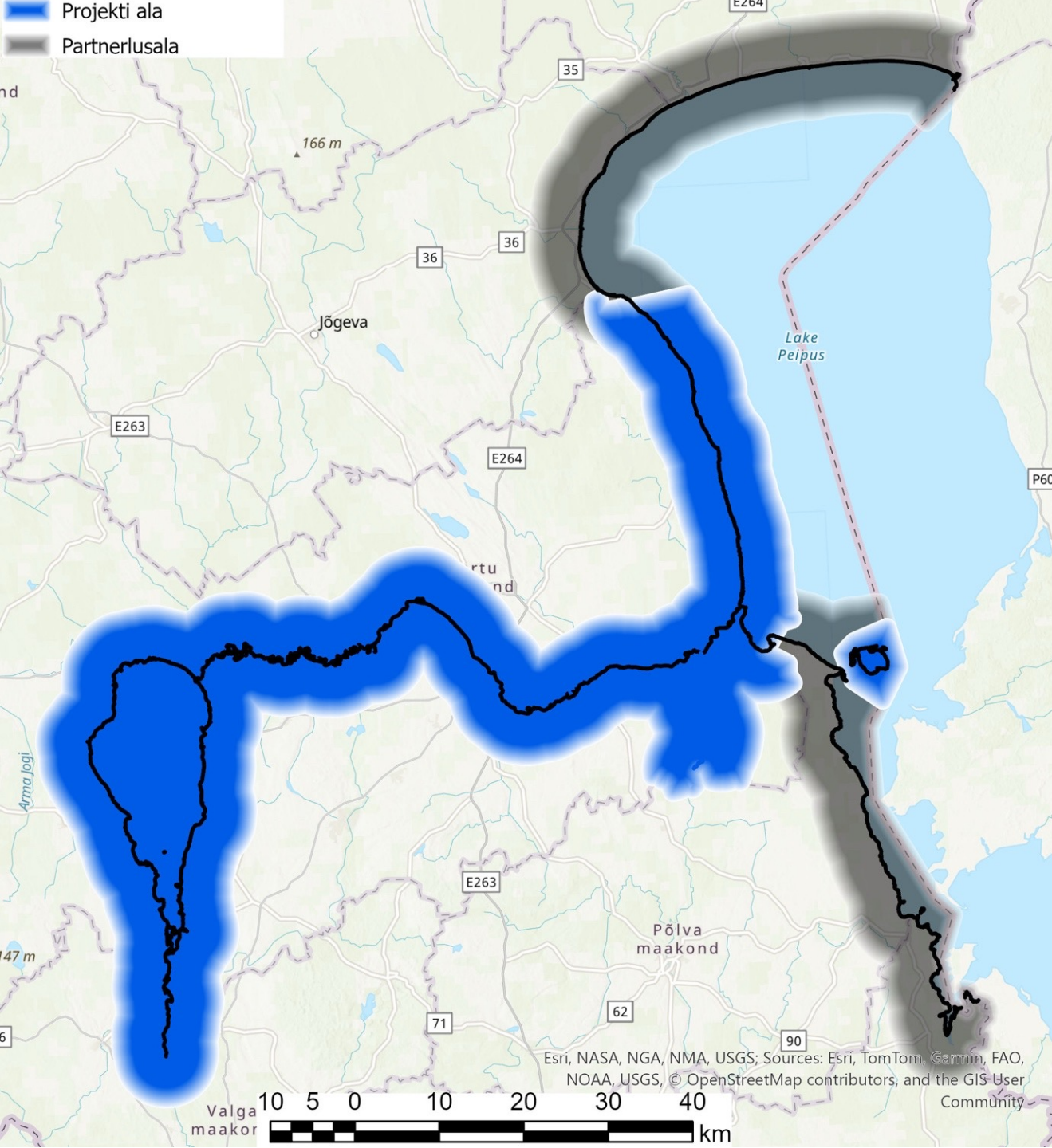
Eesti
tuleviku heaks

Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi piirkonna ja võrgustiku strateegia ja tegevuskava koostamine ning Emajõe ja Koiva jõe ühisstrateegia ja tegevuskava koostamine

III strateegiaseminar

Emajõe Lodjakoda

3. november 2025

Projekti ala ja partnerlusala

- Kaldaaladeks on arvestatud kuni 5 km puhver kaldajoonest.
- Veekogu otsene mõju avaldub ligikaudu 1 km laiuses vööndis – fookus sellel
- Partnerlusala esindajad kaasame täiendavalt

Strateegiate koostamise tegevused I

Ellu viidud tegevused:

- Lähteolukorra analüüs
- Töörühm 1 (19.05, ootused strateegiatele, projektiala määratlemine, tegevusplaan)
- Rahvusvahelise juhtrühma kohtumised (27.05, 5.08. 29.09, ootused, seminaride sisu ja kokkuvõtted, piloodid jm)
- Strateegiaseminar 1 (2.06, tugevused, nõrkused, rollid, piloodid)
- Strateegiaseminar 2 (25.08, visioon, eesmärgid, algatused, juhtimismudel)
- Juhtimismudeli täpsustamine võtmeorganisatsioonidega (TAS, TOL, SATT)
- Esialgse strateegia koostamine (fookused, visioon, eesmärgid)
- Töörühm 2 (28.10, tagasiside strateegia raamistikule ja juhtimismudelile)
- Partnerseminar Peipsimaa esindajatega (29.10, ühisosade arutelu)
- **Strateegiaseminar 3 (3.11, tagasiside strateegiale, tegevuskava koostamine, juhtimismudel)**

Strateegiate koostamise tegevused II

Tulemas:

- Rahvusvaheline juhtrühm (10.11, esialgne ühisstrateegia)
- Strateegia tööversioon – 15.11
- Ühisseminar Läti partneriga (19.11, Emajõe ja Koiva jõe ühisosa)
- Töörühm 3 (novembri lõpp, lõppdokumendi ja tegevuskava ülevaatamine)
- Strateegia lõppversioon – detsember

Päevakava

10:00	Strateegia (visioon, eesmärgid) tööversiooni tutvustus, sh Lätipoolne osa
10:30	Rühmaarutelud #1: strateegia valideerimine
11:15	Rühmarutelud #2: tegevuskava <i>Millised tegevused ja investeeringud tuleb ellu viia, et soovitud eesmäärke saavutada?</i>
12:15	Lõuna
13:00	Rühmaarutelud #2: kokkuvõtted, prioriteetsed tegevused
13:45	Rühmaarutelud #3: võrgustiku mudel <i>Ülevaade võimalikest alternatiividest, rollide ja vastutuse määratlemine</i>
14:30	Kokkuvõte, edasine kava

Strateegia fookused

- Fookus 1: Ligipääsetavuse tagamine ja veetaristu sidusus
- Fookus 2: Keskkonnaseisundi parandamine
- Fookus 3: Kultuuriloo ja ajaloopärandi väärtustamine
- Fookus 4: Teenuste mitmekesistamine
- Fookus 5: Koordineeritud juhtimine ja ühine turundus

Visioon 2035

- **Võrtsjärve–Emajõe–Peipsi piirkond on omavahel ühendatud ja rahvusvaheliselt tuntud siseveekogude võrgustik, kus loodus, kultuur ja inimesed on põimunud üheks elavaks tervikuks.**

Soovitud seisundi kirjeldus

- *VEP-i siseveeteede süsteem on sidus ja toimiv, kus sadamad, veeskamiskohad ja kaldataristu on omavahel ühendatud ning ligipääs veekogudele on mugav ja ühtlaselt tagatud. Veekogude kvaliteet ja piirkonna keskkonnaseisund on paranenud. Piirkonda on lisandunud atraktiivseid turismiteenuseid, mis toimivad aastaringelt. Veekogude ja -teedega seonduva kultuuri- ja ajaloopärand on hoitud ja eksponeeritud. VEP-i piirkonda teatakse rahvusvaheliselt kui kestliku turismi ja elamuslike veeteede sihtkohta, kus külastajad leiavad autentse ja kvaliteetse kogemuse. VEP-i koostöövõrgustik on kujunenud eeskujuks toimiva piirkondliku koostöö mudelina Eestis.*
- **VEP-i piirkond on Eesti sisevete süda – 500 kilomeetrit puhast elamust Võrtsust Peipsini.**

Strateegilised eesmärgid

- SE1: VEP-i piirkonnas on ühendatud ja hästi ligipääsetav veeteede võrgustik
- SE2: VEP-i piirkonna keskkonnaseisund ja elanike keskkonnateadlikkus on paranenud
- SE 3: VEP-i piirkonna kultuurilugu ja ajaloopärand on hoitud ja eksponeeritud
- SE 4: VEP-i piirkonnas on aastaringne ja elujõuline ettevõtlus ning põnevad turismiteenused
- SE5: VEP-i piirkond on tuntud ja selge identiteediga sihtkoht, mis toetub tugeval koostöövõrgustikul
- SE6: VEP-i piirkonda arendab tugev ja hästi toimiv koostöövõrgustik

SE1: VEP-i piirkonnas on ühendatud ja hästi ligipääsetav veeteede võrgustik

- **Soovitud olukord aastaks 2035:** siseveeteede süsteem on sidus ja toimiv, kus sadamad, veeskamiskohad ja kaldataristu on omavahel ühendatud ning ligipääs veekogudele on mugav ja ühtlaselt tagatud kogu piirkonnas. Veeteed on läbitavad ja toimivad tervikliku võrgustikuna, mis toetab nii kohalike liikumisvõimalusi kui turismi arengut.

SE2: VEP-i piirkonna keskkonnaseisund ja elanike keskkonnateadlikkus on paranenud

- **Soovitud olukord aastaks 2035:** piirkonna loodus ja majandustegevus on tasakaalus. Veekogude kvaliteet on paranenud, eutrofeerumine vähenenud ja kalavarud taastumas. Piirkonna jäätmekorraldus on hästi toimiv, kogukondade üldine keskkonnateadlikkus on hea, piirkonnas panustatakse süsteemselt keskkonnaharidusse.

SE 3: VEP-i piirkonna kultuurilugu ja ajaloopärand on hoitud ja eksponeeritud

- **Soovitud olukord aastaks 2035:** piirkonna ja selle veeteedega seotud kultuuri- ja ajaloopärand on talletatud ja eksponeeritud. Vastavat eripära rõhutatakse nii keskkonnas kui ka teenustes, mis kujundab ka piirkonna ja koostöövõrgustiku identiteeti.

SE 4: VEP-i piirkonnas on aastaringne ja elujõuline ettevõtlus ning põnevad turismiteenused

- **Soovitud olukord aastaks 2035:** turismi- ja ettevõtluskeskkond toimib aastaringselt – teenused on mitmekesised ja katavad kogu piirkonda. Kohalikud tooted, kultuur ja looduselamused on ühendatud eripäraste lahendustega, mis loovad töökohti ja tugevdavad piirkonna ettevõtluskeskkonda.

SE5: VEP-i piirkond on tuntud ja selge identiteediga sihtkoht

- **Soovitud olukord aastaks 2035:** piirkonnal on ühtne ja äratuntav bränd, mis peegeldab tema looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust.

SE6: VEP-i piirkonda arendab tugev ja hästi toimiv koostöövõrgustik

- **Soovitud olukord aastaks 2035:** piirkonnal on ühtne ja äratuntav bränd, mis peegeldab tema looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust. Omavalitsused, ettevõtjad, kogukonnad ja teadusasutused tegutsevad ühise sihi nimel – arendustegevused on koordineeritud, ressursse kasutatakse targalt ja otsused sünnivad koostöös. Võrgustik on kujunenud eeskujuks toimiva piirkondliku koostöö mudelina Eestis.

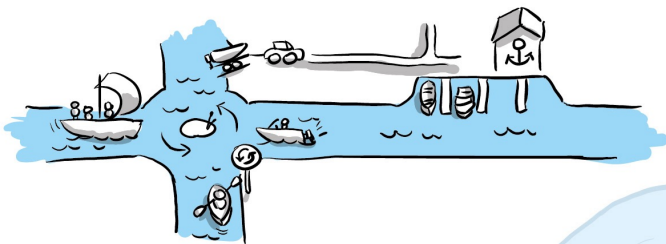
Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi võrgustiku ja veeteede strateegia aastani 2035

- Võrtsjärve-Emajõe-Peipsi piirkond on omavahel ühendatud ja rahvusvaheliselt tuntud siseveekogude võrgustik, kus loodus, kultuur ning inimesed on põimunud üheks elavaks tervikuks.

- VEP-i piirkond on Eesti sisevete süda – 500 kilomeetrit puhast elamust Võrtsust Peipsini.

SE1: VEP-i piirkonnas on ühendatud ja hästi ligipääsetav veeteede võrgustik

2035: Siseveeteede süsteem on sidus ja toimiv, kus sadamad, veeskamiskohad ja kaldataristu on omavahel ühendatud ning ligipääs veekogudele on mugav ja ühtlaselt tagatud kogu piirkonnas. Veeteed on läbitavad ja toimivad tervikliku võrgustikuna, mis toetab nii kohalike liikumisvõimalusi kui turismi arengut.

SE2: VEP-i piirkonna keskkonnaseisund ja elanike keskkonnateadlikkus on paranenud

2035: Piirkonna loodus ja majandustegevus on tasakaalus. Veekogude kvaliteet on paranenud, eutrofeerumine vähenenud ja kalavarud taastumas. Piirkonna jäätmekorraldus on hästi toimiv, kogukondade üldine keskkonnateadlikkus on hea, piirkonnas panustatakse süsteemselt keskkonnaharidusse.

SE 3: VEP-i piirkonna kultuurilugu ja ajaloopärand on hoitud ja eksponeeritud

2035: Soovitud olukord aastaks 2035: piirkonna ja selle veeteedega seotud kultuuri- ja ajaloopärand on talletatud ja eksponeeritud. Vastavat eripära rõhutatakse nii keskkonnas kui ka teenustes, mis kujundab ka piirkonna ja koostöövõrgustiku identiteeti.

SE 4: VEP-i piirkonnas on aastaringne ja elujõuline ettevõtlus ning põnevad turismiteenused

2035: Soovitud olukord aastaks 2035: Turismi- ja ettevõtluskeskkond toimib aastaringsest – teenused on mitmekesised ja katavad kogu piirkonda. Kohalikud tooted, kultuur ja looduselamused on ühendatud eripäraste lahendustega, mis loovad töökohti ja tugevdavad piirkonna ettevõtluskeskkonda.

SE5: VEP-i piirkond on tuntud ja selge identiteediga sihtkoht

2035: Soovitud olukord aastaks 2035: piirkonnal on ühtne ja äratuntav bränd, mis peegeldab tema looduslikku ja kultuurilist mitmekesisust.

SE6: VEP-i piirkonda arendab tugev ja hästi toimiv koostöövõrgustik

2035: Soovitud olukord aastaks 2035: omavalitsused, ettevõtjad, kogukonnad ja teadusasutused tegutsevad ühise sihi nimel – arendustegevused on koordineeritud, ressursse kasutatakse targalt ja otsused sünnivad koostöös. Võrgustik on kujunenud eeskujuks toimiva piirkondliku koostöö mudelina Eestis. Lisaks riigisisesele koostööle toimub aktiivne välissuhtlus.

Rühmaarutelu #1: tagasiside visioonile ja eesmärkidele (15 min)

Palun arutage oma rühmas ja tooge välja ettepanekud:

1. Visiooni sõnastuse täpsustamiseks
2. Eesmärkide ja soovitud seisundite täpsustamiseks

Rühmaarutelu #2: tegevuskava

- **Millised on konkreetsed investeeringud ja tegevused, mis peavad tehtud saama, et liikuda visiooni suunas? Kes on nende tegevuste eest vastutajad?**
 1. SE1: VEP-i piirkonnas on ühendatud ja hästi ligipääsetav veeteede võrgustik
 2. SE2: VEP-i piirkonna keskkonnaseisund ja elanike keskkonnateadlikkus on paranenud
 3. SE 3: VEP-i piirkonna kultuurilugu ja ajaloopärand on hoitud ja eksponeeritud
 4. SE 4: VEP-i piirkonnas on aastaringne ja elujõuline ettevõtlus ning põnevad turismiteenused
 5. SE5+SE6: VEP-i piirkond on tuntud ja selge identiteediga sihtkoht, mis toetub tugeval koostöövõrgustikul. VEP-i piirkonda arendab tugev ja hästi toimiv koostöövõrgustik

Personaalsed eelistused

- Märkige ära teie arvates 4 kõige prioriteetsemat tegevust

Lõuna 45 min

Rühmaarutelu #2.1: tegevuskava kokkuvõte

- Tooge grupiga välja kuni 5 kõige olulisemat tegevust

VEP-võrgustiku juhtimismudelid

3 põhimõttelist alternatiivi:

1. Võrgustikupõhine juhtimine, mis tugineb kolmel organisatsioonil (TAS, TOL, SATT)
2. Uus juriidiline üksus
3. Juhtroll konkreetsel organisatsioonil (SATT)

1. Võrgustikupõhine juhtimine, mis tugineb kolmel organisatsioonil (TAS, TOL, SATT)

- Eeldab selgelt kokku lepitud rollijaotust ja tihedat koordineeritud koostööd, samuti konkreetse vastutaja olemasolu iga koordineeriva organisatsiooni juures.
- VEP-i piirkond on laiem kui ainult Tartumaa – eeldab Viljandimaa läbivat kaasamist.
- Võimalikud vastutusvaldkonnad:
 1. **TAS + Viljandi võtmepartner : strateegia rakendamine, arendustegevused ja võrgustikutöö** – koolitused, sündmused jms (varasem kogemus Emajõe võrgustiku arendamisel, koordinaatori ametikoha olemasolu kuni 2029. a lõpuni)
 - Oluline roll teenusepakkujatel – arendus, ühised teenused jms
 2. **TOL + Viljandimaa partnerid: KOV-ide investeerimistegevuste koordineerimine** (sisuliselt VEP projekti jätk)
 - Oluline roll ka KOV-idel eraldiseisvalt, kuna investeringuid tehakse nende territooriumidel. Samuti vajavad kaasamist RMK ja KeA.
 3. **SATT: turundustegevuse koordineerimine ja elluviimine** (vastav kompetents ja meeskond olemas)

2. Uus juriidiline üksus

- Võimaldab alustada ilma varasema „pagasita“ puhtalt lehelt.
- Piirkond ei ole määratletud Tartumaaga, osalema saab kutsuda laiemat ringkonda.
- Kõikidel tegevustel (arendus, investeeringud, turundus) on üks koordinaator.
- Eeldab osapoolte (rahalist) panust lisaks sisutegevustele ka administratiivseteks kuludeks.
- Kokku leppimist vajavad asutajad ja juriidiline vorm (SA – suletud liikmeskond, MTÜ – avatud liikmeskond).
- **Hetkel ei ole aktuaalne.**

3. Juhtroll konkreetsetel organisatsioonil (SATT)

- Kogu tegevus liigub SATT-i alla.
- Piirkond on orgaaniliselt laiem (L-E).
- Eeldab klastripõhist lähenemist:
 - Moodustatakse n-ö VEP-i alamklaster, mille liikmeteks on KOV-id, ettevõtted, MTÜ-d.
 - Peamiselt toimub rahastamine liikmemaksudest, võimaluse korral ka projektidest (näiteks PEEK-i analoogid, INTERREG jt).
- **Strateegia rakendamise I etapis ei ole aktuaalne.**

Rühmaarutelu #3: VEP-võrgustiku juhtimismudeli rakendamine

Tooge grupiga välja olulised kohad juhtimismudelis, mis vajavad täpsustamist ja/või kokkuleppimist:

- 1. TAS + Viljandimaa võtmepartner: strateegia rakendamine, arendustegevused ja võrgustikutöö**
 - Oluline roll teenusepakkujatel – arendus, ühised teenused jms
- 2. TOL + Viljandimaa partnerid: KOV-ide investeerimistegevuste koordineerimine**
 - Oluline roll ka KOV-idel eraldiseisvalt, kuna investeringuid tehakse nende territooriumidel. Samuti vajavad kaasamist RMK ja KeA.
- 3. SATT: turundustegevuse koordineerimine ja elluviimine**

Edasine plaan

- Rahvusvaheline juhtrühm (10.11, esialgne ühisstrateegia)
- Strateegia tööversioon – 15.11
- Ühisseminar Läti partneriga (19.11, Emajõe ja Koiva jõe ühisosa)
- Töörühm 3 (novembri lõpp, lõppdokumendi ja tegevuskava ülevaatamine)
- Strateegia lõppversioon – detsember

Suur tänu panustamast!